

*К. Ванденко,
студентка,
О. Гуманкова,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний
університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. Сучасний розвиток вивчення англійської мови в Україні, орієнтується на європейські стандарти, що висуває перед педагогами закладів дошкільної освіти (ЗДО) важливе завдання - закласти фундамент іншомовної комунікативної компетентності у дітей дошкільного віку. З кожним роком все більше закладів дошкільної освіти вводять вивчення іноземної мови, тому пошук шляхів оптимізації організації освітньої діяльності з навчання дітей англійської мови стає особливо важливими. З огляду на зазначене, дієвим підходом до розвитку іншомовної комунікативної компетентності у дошкільників є застосування новітніх технологій, зокрема технології диференційованого навчання, що передбачає організацію освітньої діяльності з урахуванням індивідуально-типологічних психологічних особливостей дітей.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема використання технології диференційованого навчання розглянута у наукових доробках багатьох дослідників: Р. Білик, О. Брантич, О. Гуманкової, В. Лучкевич, І. Романова, Л. Шевчук та інших. Проте, проблема використання технології диференційованого навчання під час організації освітнього процесу з навчання англійської мови дітей дошкільного віку не втрачає актуальності.

Метою статті є розгляд практичних шляхів використання технології диференційованого навчання на заняттях з англійської мови в ЗДО.

Виклад основного матеріалу: Технологія диференційованого навчання є особистісно орієнтованою та передбачає врахування індивідуально-типологічних психологічних особливостей дітей в процесі організації навчання їх англійської мови [1]. О. Гуманкова наголошує, що диференційоване навчання є формою організації навчально-пізнавальної діяльності, яка ґрунтується на проведеній диференціації суб'єктів учіння і протікає з урахуванням індивідуально-типологічних психологічних особливостей учнівського контингенту [2]. До позитивних аспектів використання технології диференційованого навчання науковці відносять:

- орієнтацію на індивідуальні особливості дітей у процесі навчання та спілкування з ними;
- фасилітацію засвоєння дітьми знань формування у них іншомовних навичок та вмінь;
- створення сприятливих психолого-педагогічних умов для особистісного розвитку кожної дитини в умовах колективного навчання;

- зміцнення мотиваційної основи навчально-ігрової діяльності дітей;
- стимулювання інтересу дітей до вивчення англійської мови [1; 2; 4].

Науковці не мають однастайності у визначенні психологічних особливостей дітей, які можуть стати підставою для їх диференціації. До таких особливостей дослідники, як правило, відносять: загальні навчальні здібності дітей, пізнавальні інтереси, здібності до певних видів діяльності, певні психолого-фізіологічні особливості (темперамент, тип сприйняття інформації) тощо [3]. З нашої точки зору, оптимальним є врахування саме домінуючих типів сприйняття інформації дітей, оскільки врахування інших особливостей передбачає використання тестувань або анкетувань та є не реальним для дітей дошкільного віку. Загальновідомим є виділення таких типів сприйняття інформації людьми: аудіального, візуального та кінестетичного.

Діти-візуали (домінує зорова система сприйняття інформації) найкраще сприймають і запам'ятовують інформацію, подану у вигляді образів, малюнків, схем, предметів оточуючої дійсності, фотографій чи графічних зображень. У їхній свідомості мовні явища тісно пов'язані з яскравими предметними зображеннями. Образи або предмети викликають у пам'яті таких дітей іншомовні слова та фрази, стимулюють їх до участі в іграх, які пропонуються на заняттях з англійської мови.

Діти-аудіали (домінує слухова система сприйняття інформації) найкраще сприймають і запам'ятовують інформацію подану в усній формі із музичним, ритмічним супроводом. У пам'яті таких дітей звуки, ритмічні структури та мелодії асоціюються з мовними явищами й викликають бажання їх відтворити. Аудіали охоче відповідають усно, люблять слухати та відтворювати пісні, мелодії, імітувати різні голоси, виконувати ігрові завдання з музичним супроводом або фоном.

Діти-кінестетики (домінує кінестетично-тактильна система сприйняття інформації) найкраще сприймають та запам'ятовують інформацію у тому випадку, коли вони активно залучені до фізичної взаємодії з оточуючим світом. Для цих дітей ключову роль відіграють рух, дотик і фізична активність. Інформація найкраще засвоюється через дії, маніпуляції з предметами, жести, пантоміму, фізичні вправи. Саме тактильні відчуття, рухи та активна взаємодія з навколишнім середовищем «оживляють» у їхній пам'яті мовні явища та мотивують до їх відтворення [4].

Визначимо практичні зразки ігрових завдань, які можна включати в хід занять з англійської мови з метою активізації дітей з різними домінуючими типами сприйняття інформації.

Ігрові вправи для дітей-візуалів (Visual Learners):

Вправа 1. Завдання: Look at the pictures and choose the wild animals for our own zoo (lion, tiger, elephant, giraffe, zebra, monkey).

Хід виконання: Діти розглядають набір яскравих карток і обирають тільки диких тварин, яких вони хочуть розмістити в своєму зоопарку.

Вправа 2. Завдання: Listen and point to the right picture.

Хід виконання: Вихователь розкладає 8–10 карток диких тварин у ряд на підлозі так, щоб кожна дитина добре їх бачила. Діти сидять півколом. Вихователь

говорить: «Now I will describe an animal. Listen carefully and point to the right picture as fast as you can!». Потім вихователь повільно описує одну тварину англійською (наприклад: «This animal is very tall. It has a long neck and brown spots»). Діти одночасно показують пальцем на картинку жирафа. Вихователь запитує: «What animal is it?» і діти хором відповідають. Далі пропонуються описи мавпи, слона, тигра, лева, зебри.

Вправа 3. Завдання: Find and show the animal that lives in the jungle/ river/ savanna. Хід виконання: Діти швидко шукають і показують відповідні картинки (jungle: monkey, tiger; river: crocodile, hippopotamus; savanna: lion, zebra, giraffe).

Ігрові вправи для дітей-аудіалів (Audial Learners):

Вправа 1. Завдання: Listen to the animal sounds and guess the animals.

Хід виконання: Вихователь вмикає по черзі звуки диких тварин (рев лева, трубіння слона, крик мавпи, рик тигра, іржання зебри). Діти слухають і називають тварину англійською.

Вправа 2. Завдання: Listen and repeat the chant: "Big lion, roar-roar! Tall giraffe, munch-munch!"

Хід виконання: Вихователь промовляє ритмічний чант, діти повторюють і плескають у долоні в ритм. Потім міняються ролями — одна дитина веде чант.

Приклад чанту: Big lion, roar-roar-roar! Tall giraffe, munch-munch-munch! Fast zebra, run-run-run! Funny monkey, ooh-ooh-ooh!

Вправа 3. Завдання: Listen and sing out the names of the animals.

Хід виконання: Діти слухають пісню та проспівують лише назви тварин разом із співаком.

Ігрові вправи для дітей-кінестетиків (Kinesthetic Learners):

Вправа 1. Завдання: Mime and guess the wild animal.

Хід виконання: Діти сидять у великому колі на килимку. Одна дитина тягне картку, нікому її не показує, стає в центрі та показує тварину пантомімою. Інші діти мають вгадати тварину.

Вправа 2. Завдання: Make two circles. Stand face to face. Move, ask and answer.

Хід виконання: Діти стають у два кола, одне коло всередині іншого. Діти із зовнішнього кола стають обличчям до дітей внутрішнього кола і, рухаючись, розпитують своїх товаришів про диких тварин та їх колір та відповідають на питання дітей з внутрішнього кола.

Вправа 3. Завдання: Do the puzzle and name the animal.

Хід виконання: Діти складають пазли та називають тварин.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, реалізуючи технологію диференційованого навчання вихователь має інтегрувати у хід заняття ігрові вправи, які дозволяють активізувати дітей з домінуючими візуальним, аудіальним та кінетичними типами сприйняття інформації, що дозволить всім вихованцям засвоювати інформацію в спосіб, який є зручним для них. Перспективами подальших досліджень є створення методичних рекомендацій для вихователів щодо реалізації технології диференційованого навчання на заняттях з англійської мови в ЗДО.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Брантич О.Г. Педагогічні умови диференційованого навчання учнів загальноосвітньої школи: дис. ... канд. пед. наук :13.00.09 / Кривий Ріг, 2001-2007с.

2.Гуманкова О. С. Реалізація диференційованого навчання на заняттях англійської мови в дошкільних навчальних закладах// Вісник Житомирського державного університету. – 2014. – Вип. 6 (78). – С. 97–101. – URL: <https://eprints.zu.edu.ua/17507/1/20.pdf> (Дата звернення:18.03.2026).

3. Маххаррај Ibraimi D. The Implementation of Differentiated Instruction with Young Learners and its Impact on English Language Learning. South East European University, Faculty of Languages, Cultures and Communication.Tetovo, 2021. – Available at: URL: https://repository.seeu.edu.mk/sites/thesis/ThesisSharedDocs/MA_124933.pdf (Дата звернення: 18.03.2026).

4. Оляновська В.Є.,Гуманкова О. С. Врахування домінуючих репрезентативних систем учнів початкової школи початкової школи в процесі формування англомовної компетентності у читанні .Інноваційні технології навчання іноземних мов у дошкільній та початковій освіті: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Житомир,2021).- С.76-78.- URL:https://eprints.zu.edu.ua/32471/1/Оляновс_ка_Гуманкова_тези.pdf (Дата звернення:18.03.2026).